

«Åndens enhet i den fred som binder sammen»¹

Samtaledokument etter dialog mellom Metodistkirken i Norge og Pinsebevegelsen i perioden 2008- 2011

Bakgrunn

De spesielle bånd som knytter Pinsebevegelsen og Metodistkirken i Norge sammen på grunn av deres felles røtter, var bakgrunnen for at det høsten 2006 ble sendt en henvendelse til henholdsvis Hovedstyret i Metodistkirken og Lederrådet i Pinsebevegelsen med anmodning om at det ble etablert dialogsamtaler mellom de to kirkene. Initiativet var signert Roar G. Fotland og Terje Hegertun. I brevet til de to kirkesamfunnene het det bl.a.:

«Det er 100 år siden metodistpastoren Tomas Ball Barratt hadde sin åndsåpserfaring, med vidtrekkende betydning ved at det utviklet seg en bevegelse som etter hvert vokste til å bli det største frikirkesamfunn i Norge. Barratt ble leder for en bevegelse som på flere områder utviklet en annen teologisk og praktisk profil enn det som kjennetegnet Metodistkirken. Særlig gjaldt dette synet på forholdet mellom den enkelte menighet og kirken som en landsomfattende størrelse, synet på dåpen og forståelsen av sammenhengen mellom åndsåp og tungetale. På den annen side videreførte Barratt på mange måter en metodistisk forståelse av helliggjørelseslæren. Som metodist var han opptatt av betydningen av Åndens dåp, selv om den kom til å få et noe annet uttrykk i Pinsebevegelsen. Det er også verd å merke seg at Metodistkirken med sin vekt på kristen erfaring og helliggjørelse var en viktig premissleverandør for den amerikanske hellighetsbevegelsen, en bevegelse som pinsevennene i stor grad har sine røtter i. Internasjonalt ser vi at pentekostal teologi er i dialog med metodismen både om helliggjørelsen og andre aktuelle spørsmål. I de senere årene har det innen Metodistkirken vokst frem et sterkt ønske om å aktualisere den teologiske arv som Metodistkirkens stifter, John Wesley, etterlot seg. Dette har medført en ny fordypning i blant annet forståelsen av helliggjørelsen. Samtidig er metodistisk teologi også i dialog med moderne pentekostal teologi når det gjelder forståelsen av Åndens dåp, kraft og gaver».

I brevet vises det til at ovenstående temaer er viktige for begge bevegelsene, og at det derfor vil være naturlig at det etableres en offisiell samtalegruppe mellom Metodistkirken og Pinsebevegelsen i Norge. Gruppen vil arbeide med temaer som er knyttet til våre felles teologiske røtter, som forståelsen av helliggjørelse, Åndens dåp og Den hellige ånds gjerning i menigheten og i den enkeltes liv. Samtalegruppen kan i tillegg utvikle andre emner som det er naturlig å trekke inn i forlengelsen av disse temaene. «Når samtaleperioden er over, vil gruppen rapportere til Pinsebevegelsens predikantkonferanse ved Lederrådet og til Metodistkirkens Årskonferanse. Dersom dette forslaget får tilslutning, ber vi om at hvert trossamfunn utnevner representanter til en slik samtalegruppe», het det i henvendelsen.

På grunnlag av vedtak i nevnte organer ble det opprettet to grupper som bestod av følgende personer: Fra Pinsebevegelsen: Terje Hegertun, Anne Gustavsen, David Østby og Stig-Øyvind Blystad. Fra Metodistkirken: Roar G. Fotland, Hilde Marie Øgreid (Movafagh), Vidar Sten Bjerckseth, Lars-Erik Nordby. Ivar Granum ble oppnevnt som referent. Dialogen har funnet sted i årene 2008 – 2011. Det har vært åtte samlinger og samtaletemaene gjenspeiles i ulike deler av dette dokumentet.

¹ Overskriften er et sitat fra Ef 4, 3.

Tilnærming

Dialogen har vært preget av tillitsfulle samtaler mellom nære søsken i troen. Vi har valgt en enkel form, inspirert av metodikken fra det internasjonale økumeniske dialogforumet *Global Christian Forum*, hvor representanter for Metodistkirken og Pinsebevegelsen har deltatt en rekke steder i verden. Konkret innebærer det at vi har gitt plass til den enkeltes troshistorie, vi har sunget sanger som har vært kjent i begge trostradisjonene og vi har bedt, samtalt med hverandre og lyttet til hverandres anliggender. På bakgrunn av den forståelse og tillit som slike prosesser skaper, har vi kunnet snakke sammen om aktuelle temaer som har vært erfart som både naturlige og viktige:

- Hvordan forstår vi våre felles kirkehistoriske og teologiske røtter?
- På hvilken måte oppfatter vi Barratts tjeneste i Metodistkirken og i Pinsebevegelsen?
- Hvordan forstår vi bruddet mellom Metodistkirken og Barratt?
- Hvilke teologiske trender er det som preger utviklingen i Pinsebevegelsen?
- På hvilken måte utfordres vi av Metodistkirkens sosialetiske engasjement?
- Hvordan tilrettelegger Metodistkirken sin teologiske metode?
- Hvilken frelsesforståelse har våre kirker?
- Hva med synet på åndsdaopen – hva forener og hva skiller?
- Synet på vanddaopen og andre kirkelige handlinger
- Fokus på menighetsmessig profil: kirke eller bevegelse?

Samtalene har vært ført i åpenhet og med interesse for den andres posisjoner. Vi har lyttet til hverandre med vilje til å forstå. Vi har erfart at vi på flere måter har en felles åndelig arv og at vi står sammen i en rekke spørsmål som er knyttet til tro og erfaring. Vi deler også de samme utfordringene i møte med dagens samfunn. Vi erkjenner at vi står sterkere dersom vi bedre forstår hverandres anliggender og dersom vi kan ha felles arenaer der vi samarbeider for utbredelsen av Guds rike.

Aktuell posisjon

Etter snart 100 år, der våre kirker har hatt et distansert forhold til hverandre, vil vi uttale at historiske kontroverser ikke trenger å være bestemmende for hvilke holdninger vi har til hverandre i dag. De fortjener ikke lenger den posisjon at de holder oss på avstand fra hverandre. De var i sin tid farget av sine bestemte historiske forutsetninger, og vi vil ta lærdom av det som har vært. Samtalene som nå har vært ført kan sees på som ledd i en forsoningsprosess for å lege tidligere sår.

Vi har en felles visjon om enhet i Kristus og har sett at det er mer som samler enn det er som skiller. Vi vil i framtiden omtale hverandre med anerkjennelse og respekt og ønske hverandre vekst, modning og framgang i årene som ligger foran. Vi oppfordrer lokale menigheter til å søke nærmere kontakt og å finne former der vi på en naturlig måte kan ha et tillitsfullt samarbeid med hverandre og der vi utvikler Åndens enhet på tvers av forskjeller i teologi og praksis.

Felles røtter og arv

Den amerikanske hellighetsvekkelsen har vært premissleverandør til både norsk metodisme og Pinsebevegelsen. Tradisjonen har røtter helt tilbake til den udelte kirke (oldkirken). Særlig i reformasjonstiden var det strid om Guds nåde var å forstå som Guds godhet eller som kraft til et hellig liv. Så vel pietismen som metodismen holdt begge aspektene sammen. John Wesley fikk sitt åndelige gjennombrudd ved å høre Luthers fortale til Romerbrevet om frelse ved tro alene. Han beholdt hele sitt liv lengselen etter et hellig liv.

Helliggjørelse, forstått som et liv i kjærlighet til Gud og til sine medmennesker, ble derfor selve kjennetegnet ved metodismen. For Wesley var det ingen annen hellighet enn sosial hellighet. Målet var å utvikle det samme sinn som var i Kristus (Fil 2, 5). Vanligvis hadde helliggjørelsen karakter av en livslang prosess, men den kunne også uttrykkes som en bestemt erfaring, kalt «full helliggjørelse»² eller «kristelig fullkommenhet». Barratt brukte ofte betegnelsen «hjerterenselsen» om den erfaringen. I metodismen var denne erfaringen av «full helliggjørelse» særlig knyttet til opplevelsen av å bli døpt i Ånden. En Åndens dåp var derfor velkjent for metodister, men da knyttet opp mot helliggjørelse og kraft til tjeneste. Helliggjørelsen har alltid vært betraktet som Åndens gave og nådens virkning, noe Barratt videreførte i det han betegnet som «helliggjørelsens nådeverk» og som han ofte understreket betydningen av.

I USA ble denne forkynnelsen på en spesiell måte videreført innenfor hellighetsbevegelsen ved bl. a. Charles Finney, Asa Maham og Phobe Palmer. Også i denne bevegelsen var det et viktig anliggende at dåpen i Den hellige ånd hadde klare etiske konsekvenser, både for eget fromhetsliv og for eks. i kampen mot slaveriet, i utdannelsen av kvinner, i forbedringen av arbeidsfolks økonomiske kår og i avholdssaken. Man trengte Åndens kraft både for evangelisering, misjon og åndelige tjenester, og for å engasjere seg sosialt og politisk.

Dåpen i Den hellige ånd og lengselen etter å leve et hellig og rent liv, er innsikter og impulser som Pinsebevegelsen mottok fra metodismen og hellighetsbevegelsen. Bl.a. kunne dette komme til uttrykk i sangtekster fra 1800-tallet, som for eks i metodisten Elvine Heedes sang "Ånd fra himlen kom med nåde" hvor det forunderlig nok bare er metodistene som fremdeles synger det tredje verset som inneholder bønnen om å bli døpt med Åndens dåp.

*Kom, ja kom, o Herre kjære, treng i våre hjerter inn.
Styrk vår tro og hjelp oss lære, bli deg lik i sjel og sinn.
O du må deg til oss vende, du alene er vårt håp.
Ild fra himlen du oss sende, döp oss her med Åndens dåp!*³

Det var fra dette miljøet metodismens grunnlegger i Norge, Ole P. Petersen og senere T. B. Barratt, hentet sine åndelige impulser. Som en god metodist formulerte derfor Barratt seg slik i sin dagbok fra 1888: «Döp meg helt i den Hellige Ånd og Ild! O, Herre, gi meg en hellighet antent av ild!» Senere skrev han: «Å Gud – må du komme over meg som over apostlene! Gi meg dette hvis ditt navn kan bli herliggjort ved det. Jeg er helt ofret på ditt alter, gjør med meg som du vil og fyll meg med din guddommelige kjærlighet».

Metodisten og pinsevennen T. B. Barratt

I 1892 ble Thomas Ball Barratt, i en alder av 30 år, tilsynsmann i Metodistkirken. Denne tjenesten hadde han i 6 år. I tillegg ble han i 1897 den første forstanderen for kirkens diakonissearbeid, Betanien, som kom til å utdanne mange sykepleiere både blant metodister og pinsevenner. Rundt århundreskiftet var Barratt den mest profilerte lederen innen Metodistkirken i Norge. Han var høyt respektert og en drivkraft i den gryende felleskristne alliansebevegelsen som kan sees på som forløper til kristent enhetsarbeid. Barratt kjempet mot

² «Full helliggjørelse» og «kristelig fullkommenhet» brukes om hverandre, og betyr kort at en erfarer hjertets fulle renselse, at en elsker Gud over alle ting og sin neste som seg selv, at en har kraft til å si nei til synden og ja til å tjene Gud med glede. Det kan også innebære frihet fra all bevisst synd, men ikke fra ubevisst synd og feilsteg i livet.

³ Elvine Heede 1879: Metodistkirkens salmebok nr 30, s. 60.

det han betegnet som «partiskhetens ånd», han holdt en høy vekkelingsprofil, var sosialt engasjert, satset sterkt på å vinne barn og unge for Kristus, og han tok en rekke nye initiativ som stimulerte til vekkelser og liv.

Bl.a. etablerte han, på oppdrag fra Metodistkirkens Årskonferanse, Kristiania Bymission, som var et sosialt-evangelisk arbeid folk kunne knytte seg til, uavhengig av kirketilhørighet. Det fikk karakter av en tverricksten misjonsvirksomhet på vekkelingskristen grunn. Behov for et bedre økonomisk fundament for Bymisjonen brakte ham på en lengre innsamlingsreise til USA. Der mottok han sin åndsåpning høsten 1906. Da han kom hjem, ble han stående i sentrum for en møtevirksomhet som endret hans forhold til Metodistkirken. I denne forbindelse er det naturlig å komme med faktiske opplysninger og noen selverkjennende refleksjoner over det bruddet som oppsto mellom metodismen og den unge pinsevekkelsen.

Barratt var formelt tilknyttet Metodistkirken i Norge i ti år etter sin USA-reise, men hadde de siste årene ingen formelle posisjoner eller verv. Dette hadde sammenheng med at han selv allerede i 1907 ba om å bli løst fra sin forbindelse med Metodistkirkens Årskonferanse,⁴ fordi, som han skriver: «jeg [...] framholdt meget klart at jeg for framtiden ikke kunne bindes til noen bestemt plan ...»⁵ Det hele skjedde i en emosjonell, men vennlig atmosfære. Barratt skrev at «biskopen talte noen vennlige ord, og resultatet ble at jeg etter mitt eget ønske ble skilt fra mitt medlemskap i årskonferansen». Fra 1909 blir han også løst fra sin funksjon som lokalpredikant i 1. Metodistkirke i Kristiania. Da «vennene i Møllergt. 38» dannet egen menighet i 1916, meldte Barratt seg formelt ut av Metodistkirken og begrunnet det med at Disiplinen (Metodistkirkens lære og kirkeordning) ikke ga ham anledning til å danne menighet etter den ordning som den nye menighet hadde gått inn for. I brevet forsikrer Barratt om at han går som «ven og broder i Herren» og han får svar tilbake at Metodistkirken sterkt beklager utmeldelsen «da vi som kirke hadde saa liten raad at miste dig».⁶

Barratt erkjente tidlig at den sterke vekten han la på tungetalen som tegn på åndsåpning ville komme til å vekke reaksjoner til tross for at metodismen var velkjent med tanken om åndsåpning som sådan. Metodistene fryktet at den sterke tegnfunksjonen som ble gitt tungetalen ville føre til en gradvis svekkelse av åndsåpningens hellighetsdannende funksjon. Når så Barratt ble døpt av Pethrus i 1913, var det klart at spenningene hadde fått flere teologiske implikasjoner. Pinsevennene sto dessuten rent uttrykksmessig for en form som nok vekket sterkere reaksjoner enn de selv var klar over. Etter hvert som flere pinsemenigheter ble dannet, fant det sted et stemningsskifte som skjerpet motsetningene og drev pinsevennene inn i en tydeligere forsvarsposisjon. Like fullt uttrykte både Barratt og Metodistkirken at de kunne ha ønsket seg en annen utgang, og de kjente sorg over bruddet.

Metodistene i gruppen føler behov for å stille spørsmålet om hvorfor Metodistkirken på dette punkt i sin historie ikke viste større mottagelighet, mot og toleranse for den åndsutgytelse som T. B. Barratt formidlet. På den annen side erkjenner pinsevennene at de kom til å utvikle en form for eksklusivitet som gjorde at metodister ofte følte at deres tro og erfaringer ikke var tilstrekkelige for at de kunne kalles for sanne åndelige kristne.

En av metodistkirkens egne historikere, Arne Hassing, skrev i 1991 at Metodistkirken i Barratt mistet sin mest dynamiske, progressive og inspirerende leder: «Med ham gikk så å si også læren om dåpen i Den hellige ånd [...] [og] åndsåpning ble borte i den metodistiske

⁴ Barratt, Erindringer, 1941, s 163.

⁵ Barratt, Erindringer, 1941, s 163.

⁶ Korsets Seir 1. mai 1916: 71.

forkynnelse». ⁷ Det er nok et faktum at frimodighet til å forkynne Åndens dåp ble borte i Metodistkirken, helt fram til den karismatiske vekkelsen brakte dette i fokus igjen som en økumenisk erfaring. I dag vil mange metodister holde fast ved at åndsdaopen primært formidler et hellig liv og kraft til tjeneste, og samtidig vektlegge Åndens frie formidling av nådegaver.

En arv å videreføre

Å ha felles røtter innebærer at det er en arv å videreføre. Vi ser det slik at både metodismen, hellighetsbevegelsen og Pinsebevegelsen leverte et viktig forsvar for tanken om *Åndens nærvær* i form av nådegavenes gyldighet og plass i kirkene. Pinsehistorikeren Martin Ski mente at Barratts visjon var en fornyelse av individet innen alle kirkesamfunn. «En dåp i ånd og ild for hvert enkelt menneske, uansett kirke, konfesjon, rase, farge og nasjonalitet. Slik ble Barratts gjerning en apostels tegn. Og det overgår langt hans betydning som grunnlegger av norsk og europeisk pinsebevegelse». ⁸ Håpet var at dette skulle få betydning for hele den verdensvide kirke. Informert av urkristendommen vil både metodismen og Pinsebevegelsen uttrykke at erfaringene av Ånden er for alle. Ikke minst har den karismatiske vekkelsen vært en fornyelse som taler i retning av at denne arven har funnet et enda bredere uttrykk i den verdensvide kirke. Gud har døpt hele sin kirke med Ånd og kraft, uavhengig av hvordan de rent personlige opplevelsene måtte erfares. Dette utvider den rent subjektive erfaringsrammen som pinsevenner normalt har tenkt innenfor.

En annen viktig arv som i særlig grad metodismen har formidlet til Pinsebevegelsen, er tanken om *Åndens enhet*. Som metodist mente Barratt at «pinsekraften smelter alle hjerter sammen i broderlig samdrægtighed og viser os at vi er *et* i Kristus». ⁹ Han ba om at Jesu ypperste-prestlige bønn måtte gå i oppfyllelse slik at de kristne kunne stå som en «enhetsfront overfor synden og verden». Dette drar oss i retning av velvillig samarbeid og tillitsfull dialog.

Den kristne kirkes *sosiale og diakonale kall* er et tredje aspekt som er dypt innvevd i våre røtter som en viktig arv å videreføre. Dette er en del av helliggjørelsen og kalles i metodismen også for sosial hellighet. For metodistkirken innebærer troen en dyp sosial forpliktelse: «Diakoni er en følge av Guds nåde og vår respons på Guds kjærlighet uttrykt gjennom holdninger og handlinger til beste for medmennesker og skaperverket», heter det i diakoniplanen for Metodistkirken. Dette er et perspektiv som Pinsebevegelsen helhjertet slutter seg til. Metodismen utfordrer Pinsebevegelsen til enda mer planmessig å holde sammen at troen på Gud og Åndens frukt har en sosial og diakonal dimensjon som trenger å bli inkludert i de evangeliserende og misjonale sidene av pinsevennenes trospraksis.

Felles tro

Våre samtaler har på en tydelig måte vist at vi har et fellesskap i troen. Først og fremst deler vi den apostoliske tro på den treenige Gud, slik vi har lært ham å kjenne som Faderen, Sønnen og Den hellige ånd. Vi deler også en felles forståelse av at Bibelen er Guds ord og den grunnleggende veiviser til kristen lære og kristent liv.

Faderen

Når vi bekjenner vår felles tro på Gud som Far, tenker vi først og fremst på at Gud er vår og hele verdens Skaper, og at Gud fremdeles opprettholder verden. Videre kaller vi Gud vår Far fordi vi gjennom troen på Jesus Kristus kan komme i et personlig forhold ham. En rett

⁷ Hassing, Arne: *Religion og makt: metodismen i norsk historie*. Tapir 1991: 112.

⁸ Ski, Martin: *T. B. Barratt. Døpt i ånd og ild*. Filadelfiaforlaget 1979: 13.

⁹ Byposten 9. mars 1907: 30.

forståelse av Gud er viktig, men like viktig er det å ha et levende og nært forhold til Gud. Vår felles erfaring og vitnesbyrd er at det mest sentrale vi kan si om Gud er at Gud er kjærlighet. Av kjærlighet skapte Gud verden og av kjærlighet opprettholder han den. Av kjærlighet sendte Gud sin Sønn til verden, og av kjærlighet gav Jesus Kristus seg selv til liv for verden. Av kjærlighet sendte Gud oss Den hellige ånd og kjærlighet er den frukt Åndens nærvær fremkaller i et menneskes liv.

Sønnen

Når vi bekjenner vår felles tro på Gud som Sønnen, tenker vi først og fremst på at Jesus fra Nasaret, Marias Sønn, også er Kristus, Guds Salvende og Guds Sønn. Sammen med kristne over hele verden og til alle tider holder vi fast ved bekjennelsen til Jesus som sann Gud og sant menneske. Jesus inviterer alle mennesker til å tro på ham, til å bli hans disippel og til å leve et liv der Jesus får mer og mer prege vår tanke og vår livsførsel. Som kristne er det vår glede og vår rettighet å vitne om Jesus både i ord og gjerninger og på den måten være med på å la Gud forandre både enkeltindivider, menigheter, kirker og samfunnet. Jesu kom en gang til vår jord for å bringe forsoning mellom Gud og mennesker. Jesus kommer til oss i dag for å være en medvandrer og gi oss del i gudsfellesskapet. Jesus kommer igjen for å skape det fullkomne og gi oss del i det riket som ikke forgår.

Den hellige ånd

Når vi bekjenner vår felles tro på Gud som Den hellige ånd, tenker vi først og fremst på at Den hellige ånd er sann Gud på samme måte som Faderen og Sønnen, og skal æres sammen med Faderen og Sønnen. Gud holder verden oppe ved sin Ånd og det er ved Den hellige ånd Gud fortsatt arbeider i verden i dag. Ånden er Gud i oss, som gjenføder oss til et nytt liv og som skaper det nye livet i oss. Den hellige ånd gir oss visshet om at vi er Guds barn, rettleder oss til å se hva som er Guds vilje og gir oss kraft til å gjøre det som Gud vil. Ved Den hellige ånd utruker Gud de kristne med kraft til å vitne og med gaver til å tjene Gud, menigheten og andre mennesker; ja, hele skaperverket.

Bibelen

Vi bekrefter vår felles overbevisning om at Bibelen er Guds ord og inneholder alt som er nødvendig til liv og frelse. Den gir oss innsikt i Guds handling med menneskeheten, og den er en åpenbaringshistorie som leder fram til troens sentrum og orienteringspunkt, Jesus Kristus. Bibelen er grunnlaget for vår tro og lære og i tolkningen av den er det naturlig å anvende både tradisjonen, erfaringen og fornuften. Tradisjonen er den felles kristne tro gjennom tidene og den tradisjon hvert enkelt kirkesamfunn har utviklet. Erfaringen hjelper oss til å virkeliggjøre Bibelens ord og til å tolke den inn i vår tid, og fornuften er et redskap gitt oss av Gud som vi bruker når vi leser Bibelen, henter inspirasjon fra tradisjonen og vurderer erfaringen. Verken tradisjonen, erfaringen eller fornuften kan overprøve Bibelen, men er til hjelp når vi i fellesskap skal forstå hva Gud, gjennom sitt Ord sier til oss i dag. Alt veiledet av Den hellige ånd.

Dåpen

I samtalene som har vært ført, har vi fått innblikk i hvordan vi som kirker reflekterer omkring vanddåpen og andre teologiske temaer. Vi har ikke kommet nærmere hverandre i posisjon, men ser at vi har et felles utgangspunkt i bl.a. forståelsen av barnet som omsluttet av Guds nåde. Med dåp, forstått som inngangsport til kirken, trekker metodistene den konsekvens at det dermed ikke er noe i veien for at barnet kan bli døpt. Pinsevevne knytter tro og dåp sammen i et bekjennelsesmessig paktsperspektiv (Apg 8, 37; 1 Pet 3, 21), og ser det derfor som naturlig at dåp foretas når dåpskandidaten kan svare for seg selv. I fellesskap ser vi behovet for en fordykning av dåpsteologien og en vitalisering av dåpsforkynnelsen. Mellom

våre kirker vil det i framtiden være fruktbart å føre samtaler om en dypere teologisk forståelse av barnas plass i Guds rike. Dette faller sammen med den økte interessen vi nå ser for å utvikle en teologi om barnet.

Felles erfaringer

Den kristne erfaring har alltid vært en del av både den metodistiske og den pentekostale form for «åndelighet». Gud er ikke en fjern størrelse som vi bare filosoferer over, men en nærværende virkelighet som vi kan erfare. I den forbindelse snakker vi om at vi er bærere av en erfaringsteologi. Frelsen er for metodister og pinsevenner ikke bare et begrep eller en kristelig sannhet, den er også noe som kan erfares her og nå. Den er nærværende og gjennomgripende og setter oss inn i en gjenopprettet relasjon til Gud, til oss selv, til våre medmennesker og til skaperverket for øvrig. Som sannhet er frelsen noe som vi kan holde fast ved selv om erfaringen skulle svikte, for vi har løftene i Bibelen som sier at vi er Guds barn ved troen på Jesus Kristus. I et erfaringsperspektiv kan vi også si at frelsen utvikles og utdypes gjennom hele kristenlivet, helt til vi er hjemme hos Gud (1 Pet 1,9).

Vi lærer at det er Gud som ved sin nåde gir oss del i frelsen. Gud har skapt oss til fellesskap med seg. Noen mennesker har levd i fellesskap med Gud hele livet. Disse kaller Gud ved sin Ånd til et stadig dypere fellesskap. Andre har ikke erfart Guds vedvarende nåde over sitt liv. Disse kaller Gud ved sin Ånd til omvendelse og tro. Fordi mennesket har fått evnen fra Gud til å respondere på Guds kall, er det menneskets ansvar å svare positivt eller negativt på hans invitasjon til fellesskap. Vi kan erfare Guds kall og vi kan erfare at frelsens gave blir levendegjort i oss av Ånden, gjennom forkynnelsen av Ordet og i gudstjenstlige handlinger.

En annen side ved den kristne erfaring er rettferdiggjørelsen; at Gud i Jesus Kristus tilgir vår synd, rensar oss fra all urett og gir oss del i et nytt liv. Rettferdiggjørelsen er ikke avhengig av våre følelser. Men vi ønsker å understreke at rettferdiggjørelsen ikke bare er en objektiv sannhet. Den er også en gave som kan erfares, som skaper glede og frihet og som setter mennesket i rett forhold til Gud. Sammen vil vi også fremheve vår erfaring av det kristne livet som et liv i fellesskap med Gud, hvor Gud ved Den hellige ånd gir oss nåde og kraft til å vokse som kristne. Vi sier ja til å tjene Gud, er villige til å tjene andre mennesker og utvikle respekt for skaperverket.

Selv om metodister og pinsevenner har vektlagt *Åndens gjerning* noe forskjellig, har vi gjennom samtale blitt oss bevisst at vi i hovedsak har en felles forståelse knyttet til Åndens fylde, Åndens dåp og Åndens gaver. Det er den ene Ånd som virker alt i alle og vi bør ikke lage for skarpe skiller mellom de ulike sider ved Åndens gjerning.

Det trosengasjement og den lengsel etter å erfare mer av Gud som kommer til uttrykk gjennom pinsevennenes ulike former for gudstjenester og deres vilje til å ta i bruk nye uttrykksformer som engasjerer barn og unge i lovsang og tilbedelse, er noe som representerer en utfordring for Metodistkirken.

Felles utfordringer og muligheter

Som frikirkelige trossamfunn står Pinsebevegelsen og Metodistkirken overfor en rekke felles utfordringer i møte med dagens samfunn. Det gjelder på bl.a. følgende områder:

Sekularisering og senmodernitet: Begge kirkesamfunnene erfarer en tid preget av materialisme og relativ blek interesse for tradisjonelt kirkelig arbeid. Selv om oppslutningen

om frikirkelige menighetstilbud enkelte steder er betydelig, erkjenner vi at vi har en felles utfordring når det gjelder både menighetsutvikling og nyplanting av menigheter. Metodistkirken har bl.a. slitt med fallende medlemstall. Pinsebevegelsen opprettholder i noen grad sin nominelle tilslutning, men har andre typer utfordringer å løse i forbindelse med videreutviklingen av dens nasjonale fellesskap. Vi tror at en økt kontakt mellom våre kirker kan være til gjensidig inspirasjon og hjelp, og bidra til nasjonal fornyelse og nytenkning.

Samtidig registrerer vi en senmoderne tendens til at det er økende interesse for religiøse spørsmål. Den nye åpenheten for det åndelige aktualiserer behovet for å utvikle et språk som formidler troens erfaringside, noe som er i tråd med den felles teologiske arven som vi kan gjenkjenne i begge våre trostradisjoner. Det gir våre kirker en særlig god mulighet til å finne arenaer der vi kan imøtekomme menneskers religiøse lengsel.

Et tydelig alternativ: Som frikirker lever vi begge til en viss grad i skyggen av en luthersk folkekirke som i kraft av sin majoritetsposisjon spiller en dominerende rolle i norsk kristenliv. Det preger mye av den offentlige debatten om tro og verdier. Det er krevende for både metodister og pinsevenner å gjøre sine røster gjeldende i det offentlige rom og i teologiske debatter. Vi har derfor en felles utfordring i å framstå som gode og tydelige alternativer for mennesker som er på leting etter livsnære og relevante fellesskap som de vil være en del av innenfor rammen av norsk frikirkelighet. Vi tror at både de spirituelle, sosiale og diakonale sidene ved vår felles trosarv er viktige elementer for de som vil være tilknyttet menigheter som stimulerer og utfordrer dem.

Tro og erfaring: Selv om våre kirkefellesskap har felles vekkelseskristne røtter, har vi utviklet en ulik forståelse av enkelte lærespørsmål og menighetsordninger. Den klassiske pentekostale doktrinen om tungetale som et eksklusivt tegn på åndsåpen ble utfordret av den karismatiske vekkelse, noe som skapte visse reaksjoner i Pinsebevegelsen, men som på den annen side gjorde det lettere for metodister med karismatiske preferanser å kjenne seg hjemme i den karismatiske vekkelsen. Ikke desto mindre står pinsevenner og metodister nær hverandre i det rent innholdsmessige anliggendet: at troen leder i retning av ulike former for åndelige erfaringer og opplevelser som styrker troens liv, helliggjør, renser og gir kraft til tjeneste.

I dag ser vi at det utvikler seg et bredere språklig register på tvers av våre kirker når det gjelder forståelsen av Åndens gaver og frukter. Slik finner det sted en teologisk tilnærming som ikke lar seg begrense av tidligere bestemte doktrineutsagn.

Kirkesyn: Pinsebevegelsen har en forståelse av menighetene som lokale og selvstyrte og har på nasjonalt plan en del fellesstrukturer. Metodistkirken har en klassisk synodal-episkopal struktur der det gjensidig forpliktende samarbeidet mellom menighetene står sentralt. Nettopp kirkesynet er en arena der det vil kunne være et betydelig innsiktsmessig utvekslingspotensial. Med sine omfattende tjenestemessige ordningsstrukturer vil Metodistkirken tilføre Pinsebevegelsen viktige erfaringer i god forvaltningsledelse. Metodistene vil også utfordre pinsevennene til å reflektere mer over Åndens gjerning i den kristne tjenesten i hverdagen.

På sin side har pinsevennene med sin frie kirkestruktur kunnet gi større rom for nyetableringer og menighetsbyggende entreprenørskap der frivillige tjenestegaver og en dynamisk åndelighet har kunnet utvikle seg.

For øvrig sitter begge kirkene på en hel del nettilgjengelig ressursmateriale som kan være til gjensidig nytte.

Felles møteplasser

Hva innebærer det i dag at Metodistkirken og pinsebevegelsen har felles teologiske røtter, og hvordan kan vi i dag snakke om felles møteplasser?

For det første kan vi snakke om *et felles historisk og vekkelseskristent møtested*. Begge kirkesamfunnene har en identitet som tradisjonelt har gitt plass til vekkelseskristendommen i sin store variasjonsbredde, selv om metodistene gjerne også understreker sin kirkelige side. Vi har i forkynnelse og praksis en grunntone som leder mennesker til å bli etterfølgere av Kristus. Rent formmessig foregår det en kontinuerlig nytegning der en del av de tidligere uttrykksformene er blitt erstattet av nyere og mer relevante former. Vi ser betydningen av å tilby mennesker ulike gudstjenesteformer og liturgier hvor det er plass for alterkall, nattverd, lovprisning, lystenning og forbønn om åndsfylde og helbredelse. Her har vi alle gjort ulike erfaringer som kan integreres som viktige ledd i en fornyet forståelse av hva det vil si å forvalte en vekkelseskristen tradisjon.

For det andre handler det om *et felles teologisk møtested*. Som barn av metodismen og den påfølgende hellighetsbevegelsen står pinsebevegelsen i en teologisk tradisjon som legger vekt på de kristnes helliggjørelse og åndelige modning. Det innebærer at begge tradisjonene vil gi rom for Åndens gjerninger i liv og tjeneste. Det er i så måte naturlig for oss å anse Ånden som den drivende kraft i den økumeniske tilnærmingen mellom kirkene.

Vår felles teologiske utgangspunktsposisjon innebærer fra tid til annen å kunne ha teologisk mot til å være i kritisk opposisjon til det som til enhver tid er de «politisk korrekte» strømningene og til å kunne formidle våre teologiske innsikter i aktuelle spørsmål som står til debatt.

For det tredje kan det opprettes møtesteder gjennom ulike former for *konkret samarbeid*. Det kan være et tettere menighetsmessig samarbeid der det faller naturlig og/eller at de to kirkesamfunnene samarbeider om sosiale og diakonale prosjekter. Metodistkirkens sterke sosiale bevissthet og lange erfaring er her en viktig ressurs i samarbeidet. Det samme kan sies om pinsevennenes brede kontaktflate med hensyn til å rekruttere frivillige medarbeidere og deres evne til å holde et tydelig fokus på tjenester av evangeliserende og misjonerende karakter.

Vi vil anbefale at begge kirkesamfunnene styrker sine kontakter på lokalt plan, gjerne ved å følge den samme metodikken som det er redegjort for i innledningen av dette dokumentet. Vi er av den oppfatning at en av de viktigste formene for kristent enhetsarbeid er de som lar seg konkretisere på lokalt plan. Det gir et troverdig ansikt til en bærekraftig økumenikk.

I tillegg har pinsebevegelsen og Metodistkirken glede av det nasjonaløkumeniske samarbeidet i bl.a. NORME og Norges Kristne Råd. Unge kristne fra våre to kirker møtes dessuten i festivaler og stevner. Ved Betanienstiftelsene i Oslo, Skien og Bergen har mange pinsevenner fått sin helsefaglige utdanning og gjort en stor tjeneste for syke og lidende, og det ligger til rette også for andre former for faglig og teologisk samarbeid. Som del av norsk frikirkelighet vil så vel pinsevenner som metodister i årene framover stå foran viktige utfordringer i møte med ikke-kristne ideologier der vi vil bli prøvd på vår evne til å stå sammen både i bekjennelse og praktisk samarbeid.

Vi ønsker Guds velsignelse over Metodistkirken og Pinsebevegelsen i Norge!

Synliggjøring av dialogen

Vi anbefaler at dette dokumentet blir gjort tilgjengelig for menighetene i begge kirkesamfunnene, og vi foreslår at det blir markert rundt om i landet at det har foregått tillitsfulle samtaler mellom våre kirkesamfunn. Ved en slik feiring vil det være naturlig at dette dokumentet blir anvendt. Vi forutsetter at innholdet blir gjort kjent i Metodistkirkens Årskonferanse og i Pinsebevegelsens lederkonferanse; i tråd med oppdragets intensjon.


Oslo 13. januar 2011

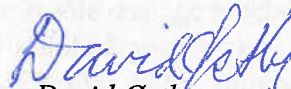

Roar G. Fotland


Terje Hegertun

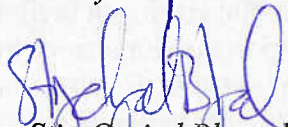

Vidar S. Bjerkseth

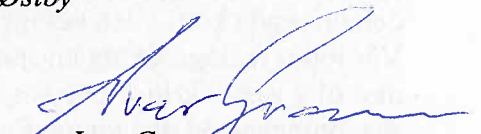

Anne Gustavsen


Lars-Erik Nordby


David Østby


Hilde Marie Øgreid Movafagh


Stig-Oyvind Blystad


Ivar Granum